

Na osnovu člana 6 stav 1 tačka 9 Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG", broj 30/12), uz saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Agencija za civilno vazduhoplovstvo, donijela je

PRAVILNIK O USLOVIMA I NAČINU DODJELE I UPOTREBE KODOVA *MOD S* INTEROGATORA ZA JEDINSTVENO EVROPSKO NEBO

Član 1

Ovim pravilnikom se utvrđuju uslovi i način dodjele i upotrebe kodova *Mod S* interogatora za jedinstveno evropsko nebo (dalje u tekstu: upitni kodovi), radi obezbjeđivanja sigurnog i efikasnog nadzora vazdušnog saobraćaja i civilno-vojne koordinacije.

Član 2

Ovim pravilnikom se, uz prilagođavanje pravu Crne Gore, preuzima Uredba Komisije (EZ) br. 262/2009 od 30. marta 2009. godine o utvrđivanju zahtjeva koji se odnose na usaglašenu dodjelu i upotrebu kodova *Mod S* interogatora za jedinstveno evropsko nebo, koja je data u Prilogu 1 ovog pravilnika.

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **ECAA Sporazum** je Multilateralni sporazum između Evropske zajednice i njenih država članica i Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu (u skladu sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti UN 1244 od 10. juna 1999. godine) o uspostavljanju Zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja, koji je ratifikovan Zakonom o ratifikaciji („Službeni list RCG", broj 62/07 i „Službeni list CG – Međunarodni ugovori", broj 1/11);
- 2) **Agencija** ili **EASA** (*European Aviation Safety Agency*) je Evropska agencija za sigurnost vazdušnog saobraćaja;
- 3) **Zajednica, propisi Zajednice i država članica** tumače se u skladu sa tačkama 2 i 3 Aneksa II ECAA Sporazuma;
- 4) **Uredba (EZ) br. 549/2004** je Uredba Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 549/2004 od 10. marta 2004. godine o utvrđivanju okvira za formiranje Jedinstvenog evropskog neba (Okvirna uredba) i član 1 Uredbe (EZ) br. 1070/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. oktobra 2009. godine kojom se mijenjaju i dopunjuju Uredbe (EZ) br. 549/2004, 550/2004, 551/2004 i 552/2004 u cilju poboljšanja efikasnosti i održivosti evropskog vazduhoplovnog sistema, koja je preuzeta Pravilnikom o utvrđivanju okvira za formiranje jedinstvenog evropskog neba i poboljšanju efikasnosti i održivosti evropskog vazduhoplovnog sistema („Službeni list CG", broj 22/13);
- 5) **Uredbe (EZ) br. 552/2004 je Uredba** Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 552/2004 od 10. marta 2004. godine o interoperabilnosti Evropske mreže za upravljanje vazдушnim saobraćajem i član 4 Uredbe (EZ) br. 1070/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. oktobra 2009. godine kojom se mijenjaju i dopunjuju Uredbe (EZ) br. 549/2004, 550/2004, 551/2004 i 552/2004 u cilju poboljšanja efikasnosti i održivosti evropskog vazduhoplovnog sistema, koja je preuzeta Pravilnikom o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje vazдушnim saobraćajem i poboljšanju efikasnosti i održivosti evropskog vazduhoplovnog sistema, („Službeni list CG" broj 22/13);
- 6) **nacionalni nadzorni organ** ili **nadležna vlast** je Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

Ostali izrazi koji su upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju značenja koja su im propisana u članu 2 Priloga 1 ovog pravilnika.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

DIREKTOR
Dragan Đurović

Broj: 01/2-811/3-14
Podgorica, 20. 06. 2014. godine

Uredba Komisije (EU) br. 262/2009

od 30. marta 2009. godine

o utvrđivanju zahtjeva koji se odnose na usaglašenu dodjelu i upotrebu kodova *Mod S* interogatora za jedinstveno evropsko nebo

(Tekst od značaja za Evropski ekonomski prostor)

Predmet i područje primjene

Član 1

1. Ovom Uredbom se utvrđuju zahtjevi za usklađeno dodjeljivanje i upotrebu kodova *Mod S* interogatora (dalje u tekstu: upitni kodovi), u svrhu sigurnog i efikasnog nadzora vazdušnog saobraćaja i civilno-vojne koordinacije.
2. Ova Uredba se primjenjuje na prihvatljive *Mod S* interogatore i s njima povezane sisteme nadzora, njihove sastavne dijelove i povezane postupke, kada podržavaju usklađenu dodjelu ili upotrebu odgovarajućih upitnih kodova.

Definicije

Član 2

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se definicije iz člana 2. Uredbe (EZ) br. 549/2004.

Primjenjuju se takođe i sledeće definicije:

1. „*Mod S* interogator” predstavlja sistem koji se sastoji od antene i elektronskih sklopova, koji podržava adresiranje pojedinačnog vazduhoplova putem *Mode Select*-a, poznatog kao *Mod S*;
2. „upitni kod” označava ili identifikator interogatora ili identifikacioni kod sistema nadzora koji se koristi za zaključavanje više lokacija (*multisite lockout*) i prema potrebi za komunikacione protokole;
3. „upitni identifikacioni kod” (dalje u tekstu II kod) označava kod *Mod S* interogatora s vrijednošću u rasponu od 0 do 15 koji se može upotrijebiti i za protokole zaključavanja više lokacija i za komunikacione protokole;
4. „identifikacioni kod sistema nadzora” (dalje u tekstu SI kod) označava kod *Mod S* interogatora s vrijednošću u rasponu od 1 do 63, koji se može koristiti za protokole zaključavanja više lokacija, ali se ne može koristiti za komunikacione protokole više lokacija;
5. „zaključavanje za više lokacija” (*multisite lockout*) označava protokol koji omogućava prihvata i zaključavanje *Mod S* ciljeva od strane nekoliko *Mod S* interogatora čija se pokrivenost preklapa;
6. „komunikacioni protokoli više lokacija” označava protokole koji se koriste za usklađivanje kontrole komunikacija koje se izvode u više od jedne transakcije u područjima preklapanja pokrivenosti *Mod S* interogatora;
7. „*Mod S* cilj” označava platformu opremljenu *Mod S* transponderom;
8. „zaključavanje” (*lockout*) označava protokol koji omogućava sprečavanje svih *Mod S* odziva iz već uočenih *Mod S* ciljeva;
9. „*Mod S* operator” označava osobu, organizaciju ili preduzeće koje upravlja ili nudi upravljanje *Mod S* interogatorom, uključujući:
 - (a) pružaoce usluga u vazdušnoj plovidbi;
 - (b) proizvođače *Mod S* interogatora;

(c) operatore aerodroma;

(d) istraživačke ustanove;

(e) bilo koje druge subjekte koji imaju pravo upravljanja Mod S interogatorom;

10. „dodjela upitnog koda” označava određivanje vrijednosti najmanje za sve ključne stavke dodjeljivanja upitnog koda, kako je navedeno u Aneksu II dio B;

11. „sistem dodjele upitnog koda” označava sistem unutar mreže upravljanja evropskim vazdušnim saobraćajem i s njim povezani postupci, putem kojih se *Mod S* operatorima u državama članicama pružaju usluge centralizovane službe za dodjelu upitnih kodova (dalje u tekstu služba za dodjelu upitnih kodova), koja se bavi obradom zahtjeva za upitnim kodovima i distribucijom predloga plana dodjele upitnih kodova;

12. „zahtjev za upitni kod” označava zahtjev *Mod S* operatora za dodjelu upitnog koda;

13. „predlog plana dodjele upitnih kodova” označava predlog ukupnog skupa dodjela IC, koje služba za dodjeljivanje upitnih kodova dostavlja na odobrenje državama članicama;

14. „plan dodjele upitnih kodova” označava najnoviji odobreni ukupni skup dodjele upitnih kodova;

15. „prihvatljiv *Mod S* interogator” označava *Mod S* interogator koji ispunjava najmanje jedan od sledećih uslova:

(a) interogator se oslanja, barem djelimično, na sve *Mod S* upite i *Mod S* odgovore za pristup *Mod S* ciljevima; ili

(b) interogator zaključava prihvaćene *Mod S* ciljeve kao odgovor na sve *Mod S* upite, trajno ili privremeno, na dijelu ili na cijelom području njegove pokrivenosti; ili

(c) interogator koristi komunikacione protokole više lokacija za *Data Link* aplikacije;

16. „prihvatljiv upitni kod” označava bilo koji kod od II i SI kodova, osim:

(a) II koda 0;

(b) koda (-ova) interogatora, koji su rezervisani za upravljanje i dodjelu od strane vojnih subjekata, uključujući međuvladine organizacije, posebno NATO;

17. „Upit svim *Mod S* ciljevima ” označava poruke koje *Mod S* interogatori uobičajeno koriste za dobijanje *Mod S* ciljeva u njihovom području pokrivenosti;

18. „operativni kod interogatora” označava bilo koji prihvatljiv kod interogatora osim koda II 14;

19. „nadležna država članica” označava:

(a) u slučaju pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi, država članica koja je sertifikovala pružaoca usluga u skladu sa Uredbom komisije (EZ) br. 2096/2005 ¹;

(b) u ostalim slučajevima, država članica koja je nadležna za područje na kojem *Mod S* operator upravlja ili namjerava upravljati prihvatljivim *Mod S* interogatorom;

20. „konflikt upitnih kodova” označava neusklađeno preklapanje pokrivenosti dvaju ili više *Mod S* interogatora koji rade sa istim upitnim kodom, zbog čega se može dogoditi da najmanje jedan od *Mod S* interogatora ne otkrije vazduhoplov;

21. „nadziranje konflikta upitnih kodova” označava sprovođenje tehničkih ili proceduralnih načina, od strane *Mod S* operatora, a radi utvrđivanja uticaja konflikata upitnih kodova s drugim *Mod S* interogatorima na nadzorne podatke dobijene iz vlastitih *Mod S* interogatora;

¹ SL L 335, 21.12.2005., str. 13.

22. „redosled implementacije” označava vremenski redosled implementacije dodjela upitnih kodova s kojim se *Mod S* operatori moraju uskladiti kako bi se izbjegli privremeni konflikti upitnih kodova;

23. „uparen II kod” označava II kod koji je dekodirao *Mod S* transponder, koji ne podržava SI kodove, kod svih *Mod S* upita koji sadrže SI kod, i koji ovaj transponder koristi za kodiranje odgovora na pozive za sve ciljeve;

24. „mapa zaključavanja” označava konfiguracijsku datoteku *Mod S* interogatora kojom se određuje gdje i kako se zaključavanje primjenjuje na *Mod S* ciljeve.

Zahtjevi koji se odnose na interoperabilnost i efikasnost

Član 3

Mod S operatori osiguravaju da elektronski sastavni dijelovi glave radara njihovog *Mod S* interogatora koji koristi operativni upitni kod:

1. podržavaju upotrebu SI i II kodova u skladu sa odredbama Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva navedenim u tački 1 Aneksa I;
2. podržavaju upotrebu rada sa II/SI kodom u skladu sa zahtjevima iz Aneksa III.

Odgovarajuće procedure za *Mod S* operatore

Član 4

1. *Mod S* operatori upravljaju samo prihvatljivim *Mod S* interogatorom, upotrebom prihvatljivog upitnog koda, ako su za ovu namjenu od nadležne države članice primili dodjelu upitnog koda.

2. *Mod S* operatori koji namjeravaju upravljati ili upravljaju prihvatljivim *Mod S* interogatorom za koji nije dodijeljen upitni kod, podnose nadležnoj državi članici zahtjev za upitni kod u skladu sa zahtjevima navedenim u dijelu A Aneksa II.

3. *Mod S* operatori djeluju u skladu s ključnim tačkama dodjela upitnih kodova koje prime, kako je navedeno u dijelu B Aneksa II.

4. *Mod S* operatori moraju obavijestiti nadležnu državu članicu, najmanje svakih šest mjeseci, o bilo kakvoj promjeni u planiranju instalacije ili u operativnom statusu prihvatljivih *Mod S* interogatora, u vezi s bilo kojim ključnim tačkama dodjele upitnih kodova, koje su navedene u dijelu B Aneksa II.

5. *Mod S* operatori osiguravaju da svaki od njihovih *Mod S* interogatora koristi isključivo upitni kod koji mu je dodijeljen.

Odgovarajuće procedure za države članice

Član 5

1. Države članice provjeravaju valjanost zahtjeva za upitne kodove, koje prime od *Mod S* operatora, prije nego što ih stave na raspolaganje putem sistema dodjele upitnih kodova radi usklađivanja. Provjera valjanosti uključuje ključne tačke navedene u dijelu A Aneksu II.

2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se sistemom dodjele upitnih kodova:

(a) provjerava usklađenost zahtjeva za dodjelu kodova s konvencijama u vezi s formatom i podacima;

(b) provjerava potpunost, tačnost i pravovremenost zahtjeva za upitnim kodom;

(c) u roku od šest mjeseci od podnošenja zahtjeva:

i. obave simulacije ažuriranja plana dodjele upitnih kodova na osnovu zahtjeva čije je rješavanje u toku;

ii. pripremi predloženo ažuriranje plana dodjele upitnih kodova, koje se dostavlja na odobrenje državi članici na koju to utiče;

iii. osigurava da predloženo ažuriranje plana dodjele upitnih kodova ispunjava u najvećoj mogućoj mjeri operativne zahtjeve iz zahtjeva za dodjelu kodova, kako je opisano ključnim tačkama (g), (h) i (i) iz dijela A Aneksa II;

iv. ažurira i obavještava države članice o planu dodjele upitnih kodova odmah nakon njegovog odobrenja, ne dovodeći u pitanje nacionalne postupke za razmjenu informacija o *Mod S* interogatorima koje koristi vojska.

3. Promjene plana dodjele upitnih kodova podliježu odobrenju svih država članica na koje utiče ažuriranje plana.

4. U slučaju neslaganja sa promjenama iz stava 3. ovog člana, dotične države članice predaju predmet Komisiji na rješavanje. Komisija djeluje u skladu s postupkom iz člana 5(2) Uredbe (EZ) br. 549/2004.

5. Države članice iz stava 3 osiguravaju da se njihova odobrenja plana dodjele upitnih kodova saopšte drugim državama članicama, putem sistema za dodjelu upitnih kodova.

6. Države članice iz stava 3 osiguravaju da se promjene dodjele upitnih kodova koje proizlaze iz ažuriranja plana dodjele upitnih kodova saopšte odgovarajućim *Mod S* operatorima pod njihovom nadležnošću, u roku od 14 kalendarskih dana od prijema ažuriranog plana dodjele.

7. Najmanje svakih šest mjeseci, putem sistema za dodjelu upitnih kodova, države članice stavljaju na raspolaganje drugim državama članicama ažuriranu evidenciju dodjele i upotrebe upitnih kodova za podesne *Mod S* interogatore unutar njihovog područja nadležnosti.

8. Kada postoji preklapanje pokrivenosti *Mod S* interogatora smještenog unutar područja nadležnosti države članice i pokrivenosti *Mod S* interogatora smještenog unutar područja nadležnosti treće zemlje, dotična država članica:

(a) osigurava da se treća zemlja obavijesti o sigurnosnim zahtjevima povezanim s dodjelom i upotrebom upitnih kodova;

(b) preduzima potrebne mjere za usklađivanje upotrebe upitnih kodova s trećom zemljom.

Odgovarajuće procedure pružaoca operativnih usluga u vazdušnom saobraćaju

Član 6

Pružaoци operativnih usluga u vazdušnom saobraćaju ne koriste podatke *Mod S* interogatora koji djeluju pod nadležnošću treće zemlje, ako dodjela upitnog koda nije bila usklađena.

Zahtjevi za nepredviđene slučajeve

Član 7

1. Pružaoци operativnih usluga u vazdušnom saobraćaju procjenjuju mogući učinak konflikata upitnih kodova na operativne usluge u vazdušnom saobraćaju i odgovarajućeg mogućeg gubitka nadzornih podataka o *Mod S* cilju iz predmetnih *Mod S* interogatora, uvažavajući njihove operativne zahtjeve i raspoloživu redundansu.

2. Osim u slučaju kada se ocijeni da gubitak nadzornih podataka o *Mod S* cilju nema uticaja na sigurnost, *Mod S* operatori:

(a) uvode načine nadzora kako bi otkrili konflikte upitnih kodova uzrokovane drugim *Mod S* interogatorima, koji utiču na *Mod S* interogatore kojima oni upravljaju s bilo kojim operativnim upitnim kodom;

(b) osiguravaju da je otkrivanje konflikata kodova uvedenim načinima nadzora postignuto na pravovremen način unutar pokrivenosti koja ispunjava njihove sigurnosne zahtjeve;

(c) ako je primjereno, utvrđuju i primjenjuju vraćanje u prethodni režim rada (*fallback*), kako bi se ublažili mogući rizici konflikata upitnih kodova za bilo koji operativni kod, koji su utvrđeni u procjeni iz stava 1;

(d) osiguravaju da uvedeni mod vraćanja u prethodni režim rada ne stvara bilo kakav konflikt upitnih kodova s drugim *Mod S* interogatorima navedenim u planu dodjele upitnih kodova.

3. *Mod S* Operatori izvještavaju nadležnu državu članicu o bilo kakvom utvrđenom konfliktu interogatora koji uključuje podesan *Mod S* interogator kojim oni upravljaju s bilo kojim operativnim upitnim kodom te odgovarajuće informacije putem sistema za dodjelu IC stavljaju na raspolaganje drugim *Mod S* operatorima.

Civilno-vojna saradnja

Član 8

1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da vojne jedinice koje upravljaju odgovarajućim *Mod S* interogatorima s bilo kojim upitnim kodom osim II 0 koda i drugih kodova rezervisanih za vojno upravljanje, poštuju odredbe iz članova 3 do 7 i člana 12.

2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da vojne jedinice koje upravljaju *Mod S* interogatorima sa II 0 kodom ili drugim upitnim kodovima rezervisanim za vojno upravljanje, nadziru isključivu upotrebu ovih upitnih kodova kako bi se izbjegnula neusklađena upotreba bilo kojeg podesnog upitnog koda.

3. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da dodjela i upotreba upitnih kodova za vojne jedinice nema štetan uticaj po sigurnost opšteg vazdušnog saobraćaja.

Sigurnosni zahtjevi

Član 9

1. *Mod S* operatori osiguravaju da se za opasnosti mogućih konflikata upitnih kodova koji utiču na njihove *Mod S* interogatore uradi odgovarajuća procjena i ublažavanje.

2. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da svim promjenama postojećih sistema i s njima povezanih postupaka iz člana 1 (2) ili uvođenju novih sistema i postupaka prethodi procjena sigurnosti, uključujući utvrđivanje opasnosti, procjenu rizika i postupke ublažavanja, koju izvode nadležne strane.

3. U smislu procjene sigurnosti iz stava 2, zahtjevi navedeni u članovima 4 do 8 i članu 12 takođe se smatraju minimalnim sigurnosnim zahtjevima.

Procjena usaglašenosti

Član 10

Prije izdavanja EC deklaracije o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu iz člana 5 Uredbe (EZ) br. 552/2004, proizvođači sastavnih dijelova sistema iz člana 2 (1) ove Uredbe ili njihovi ovlašćeni zastupnici uspostavljeni u Uniji procjenjuju usaglašenost ili pogodnost za upotrebu tih sastavnih dijelova u skladu sa zahtjevima utvrđenim u dijelu A Aneksa IV ove Uredbe.

Verifikacija sistema

Član 11

1. Pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi koji mogu dokazati ili su dokazali da ispunjavaju uslove utvrđene u Aneksu V vrše verifikaciju sistema iz člana 1 (2) u skladu sa zahtjevima utvrđenim u dijelu A Aneksa VI.

2. Pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi koji ne mogu dokazati da ispunjavaju uslove utvrđene u Aneksu V sklapaju podugovor s nominovanim tijelom za verifikaciju sistema iz člana 1 (2). Ova se verifikacija vrši u skladu sa zahtjevima utvrđenim u dijelu B. Aneksa VI.

Dodatni zahtjevi

Član 12

1. *Mod S* operatori osiguravaju da je njihovo osoblje, koje je zaduženo za sprovođenje dodjele upitnih kodova, dobro upoznato s odgovarajućim odredbama ove Uredbe i odgovarajuće osposobljeno za svoje radne funkcije.

2. *Mod S* operatori:

(a) izrađuju i održavaju operativne priručnike za *Mod S* koji sadrže potrebna uputstva i informacije, koje njihovom osoblju zaduženom za sprovođenje dodjele upitnih kodova omogućavaju primjenu ove Uredbe;

(b) osiguravaju da su priručnici iz tačke (a) dostupni i ažurni te da njihovo ažuriranje i distribucija podliježe odgovarajućem upravljanju kvalitetom i dokumentima;

(c) osiguravaju da su metode rada i operativni postupci potrebni za sprovođenje dodjele upitnih kodova u skladu sa ovom Uredbom.

3. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je osoblje koje pruža usluge dodjeljivanja upitnih kodova upoznato s relevantnim odredbama ove Uredbe te da je odgovarajuće osposobljeno za svoje radne funkcije.

4. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da centralizovana služba za dodjelu upitnih kodova:

(a) izrađuje i održava operativne priručnike koji sadrže potrebna uputstva i informacije koje odgovarajućem osoblju omogućavaju primjenu ove Uredbe;

(b) osigurava da su priručnici iz tačke (a) dostupni i ažurni te da njihovo ažuriranje i distribucija podliježe odgovarajućem upravljanju kvalitetom i dokumentima;

(c) osigurava da su metode rada i operativne procedure u skladu sa ovom Uredbom.

Stupanje na snagu i primjena

Član 13

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana njenog objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Član 3 se primjenjuje od 1. januara 2011.

Ova Uredba je u potpunosti obavezujuća i direktno se primjenjuje u svim državama članicama.

U Briselu, 30. mart 2009.

*Za Komisiju
Potpredsjednik*

Antonio TAJANI

ANEKS I

Odredbe Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva iz člana 3(1) i Priloga III tačke 2

1. Poglavlje 3. „Nadzorni radarski sistemi”, odjeljak 3.1.2.5.2.1.2. „IC: upitni kod” ICAO-vog Aneksa 10 „Vazduhoplovne telekomunikacije”, Sveska IV. „Nadzorni radarski sistemi i sistemi za izbjegavanje sudara” (Treće izdanje, jul 2002. sa uključenom izmjenom 77).
2. Poglavlje 5. „SSR *Mode S* vazduh-zemlja *Data Link*”, odjeljak 5.2.9. „Format *Data Link* izvještaja o mogućnostima” ICAO-vog Aneksa 10 „Vazduhoplovne telekomunikacije”, – Sveska III. „Komunikacioni sistemi” (Prvo izdanje, izmjena 79).

ANEKS II

DIO A

Zahtjevi u vezi sa zahtjevima za upitne kodove iz člana 4 (2), člana 5 (1) i člana 5 (2)

Zahtjev za IC sadrži, najmanje, sledeće ključne tačke:

- (a) jedinstvena referentna oznaka zahtjeva koju dodjeljuje nadležna država članica;
- (b) potpuni podaci o predstavniku države članice odgovornom za usklađivanje dodjele IC za *Mod S*;
- (c) potpuni podaci o mjestu kontakta operatora *Moda S* za pitanja u vezi s dodjelom IC za *Mod S*;
- (d) naziv *Mod S* interogatora;
- (e) upotreba *Moda S* (operativna ili probna);
- (f) lokacija *Mod S* interogatora;
- (g) planirani datum prvog *Mod S* prenosa *Mod S* interogatora;
- (h) zahtijevano *Mod S* pokrivanje;
- (i) posebni operativni zahtjevi;
- (j) mogućost SI koda;
- (k) operativna mogućnost „ II/SI koda”;
- (l) mogućnost karte pokrivanja.

DIO B

Zahtjevi u vezi s dodjelom upitnih kodova iz člana 2(10), člana 4(3) i člana 4(4)

Dodjela IC-a uključuje najmanje sledeće tačke:

- (a) odgovarajuća referentna oznaka zahtjeva koju dodjeljuje nadležna država članica;
- (b) jedinstvena referentna oznaka dodjele koju dodjeljuje služba za dodjelu IC;
- (c) zamijenjene referentne oznake, ako se zahtijeva;
- (d) dodijeljena IC;
- (e) ograničenja pokrivenosti nadzora i zaključavanja u obliku raspona podijeljenog na sektore ii karte *Mod S* pokrivanja;
- (f) period implementacije tokom kojeg se dodjela mora prijaviti u *Mod S* interogator, koji je naveden u zahtjevu;

- (g) redosled implementacije koji se mora poštovati;
- (h) opciono i povezano s drugim alternativama: preporuka klastera;
- (i) posebna operativna ograničenja, ako se zahtijevaju.

ANEKS III

Rad sa II/SI kodom iz člana 3(2)

1. *Mod S* interogatori, kada rade sa SI kodom i ako im to omogućava odgovarajući operativni parametar, pristupaju takođe ciljevima kroz odzive na sve pozive koji su kodirani upotrebom odgovarajućeg II koda.
2. *Mod S* interogatori, kada rade sa SI kodom i ako im to omogućava odgovarajući operativni parametar, smatraju transpondere koji odgovaraju odzivom na sve pozive kodirane upotrebom odgovarajućeg II koda, kao transpondere koji nisu opremljeni mogućnošću SI, bez obzira na to što je mogućnost SI-a navedena u izvještaju o mogućnosti *Data Link*, koje je definisano u dokumentu iz tačke 2 Aneksa I.
3. *Mod S* interogatori, kada rade sa SI kodom i ako im to omogućava odgovarajući operativni parametar, šalju upit transponderima koji nemaju mogućnost SI koda, upotrebom *Moda S* poruka protokola za zaključavanje više lokacija, koje su predviđene za rad sa II kodom. II kod koji se koristi je odgovarajući II kod.
4. *Mod S* interogatori, kada rade sa SI kodom i ako im to omogućuje odgovarajući operativni parametar, moraju imati mogućnost da ih operator konfigurira da:
 - ne koriste zaključavanje za odgovarajući II kod za transpondere koji nemaju mogućnost SI koda, ili
 - koriste povremeno zaključavanje za odgovarajući II kod za transpondere koji nemaju mogućnost SI koda.
5. *Mod S* interogatori, kada rade sa II kodom i ako im to omogućava odgovarajući operativni parametar, moraju imati mogućnost da ih operator konfigurira da:
 - ne koriste zaključavanje za transpondere za koje se u njihovom izvještaju o mogućnosti *Data Link* ne navodi mogućnost SI-a ili se o njihovoj mogućnosti *Data Link* ne može izvjestiti, ili
 - koriste povremeno zaključavanje za transpondere za koje se u njihovom izvještaju o mogućnosti *Data Link* ne navodi mogućnost SI-a ili se o njihovoj mogućnosti *Data Link* ne može izvjestiti.
6. Kada se aktivira rad sa SI/II kodom, mape zaključavanja se ne uzimaju u obzir za transpondere koji nemaju mogućnost SI koda.

ANEKS IV

DIO A

Zahtjevi za ocjenu usaglašenost ili pogodnosti za upotrebu sastavnih dijelova sistema iz člana 10

1. Postupcima provjere se dokazuje usaglašenost sastavnih dijelova koji podržavaju protokole za zaključavanje za II kod i SI kod te rad sa II/SI kodom, sa zahtjevima interoperabilnosti i i onima koji se odnose na efikasnost iz ove Uredbe, ili njihovu pogodnost za upotrebu dok se ti sastavni dijelovi koriste u testnom okruženju.
2. Upotreba modula opisanog u dijelu B od strane proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika uspostavljenog u Uniji smatra se primjerenim postupkom procjene usaglašenosti kako bi se osigurala i izjavila usaglašenost sastavnih dijelova. Dopušteni su takođe i drugi postupci koji nisu blaži od uslova propisanih ovim pravilnikom.

DIO B

Modul internog nadzora proizvodnje

1. Ovim modulom se opisuje postupak, kojim proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik uspostavljen u Uniji koji izvršava obaveze utvrđene u tački 2, osigurava i izjavljuje da dotični sastavni dijelovi ispunjavaju zahtjeve ove

Uredbe. Proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik uspostavljen u Uniji mora izraditi pisanu izjavu o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu u skladu s tačkom 3 Priloga III Uredbe (EZ) br. 552/2004.

2. Proizvođač mora uspostaviti tehničku dokumentaciju opisanu u tački 4 koju on ili njegov ovlašćeni zastupnik uspostavljen u Uniji mora čuvati u vremenu najmanje 10 godina nakon što je proizveden posljednji sastavni dio i staviti je na raspolaganje nadležnim nacionalnim nadzornim tijelima radi inspekcije, kao i pružaocima usluga u vazdušnoj plovidbi koji te sastavne djelove uključuju u svoje sisteme. Proizvođač ili njegov ovlašćeni zastupnik uspostavljen u Uniji obavještava države članice o tome gdje i kako je ta tehnička dokumentacija dostupna.

3. Kada proizvođač nije uspostavljen u Uniji, on imenuje osobu(-e) koja(-e) dostavlja(ju) sastavne djelove na tržište Unije. Ta (te) osoba(-e) obavještava(-ju) države članice o tome gdje i kako je ta tehnička dokumentacija dostupna.

4. Tehnička dokumentacija mora omogućiti procjenu usaglašenosti sastavnih djelova sa zahtjevima ove Uredbe. Ona mora, u mjeri koliko je to važno za takvu procjenu, obuhvatiti dizajn, proizvodnju i rad sastavnih djelova.

5. Proizvođač ili njegov ovlašćeni predstavnik mora uz tehničku dokumentaciju čuvati primjerak deklaracije o usaglašenosti ili pogodnosti za upotrebu.

ANEKS V

Uslovi iz člana 11

1. Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi mora uspostaviti metode izvještavanja unutar organizacije, kojima se osigurava i dokazuje nepristranost i nezavisnost prosuđivanja u odnosu na postupke verifikacije.

2. Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi mora osigurati da osoblje koje sudjeluje u postupcima verifikacije obavlja provjere s najvećim mogućim profesionalnim integritetom i najvećom mogućom tehničkom stručnošću te da su oslobođeni od bilo kakvih pritisaka i podsticaja, posebno financijske vrste, koji bi mogli uticati na njihovo prosuđivanje ili na rezultate njihovih provjera, posebno od strane lica ili grupa lica na koje rezultati tih provjera utiču.

3. Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi mora osigurati da osoblje koje učestvuje u postupcima verifikacije ima pristup opremi koja im omogućava ispravno obavljanje potrebnih provjera.

4. Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi mora osigurati da je osoblje koje učestvuje u postupcima verifikacije dobro tehnički i profesionalno osposobljeno te da ima zadovoljavajuće znanje o zahtjevima verifikacije koju moraju provesti, odgovarajuće iskustvo na takvim poslovima te sposobnost potrebnu za izradu deklaracija, dokumentacije i izvještaja kojima se dokazuje da je verifikacija obavljena.

5. Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi mora osigurati da je osoblje koje učestvuje u postupcima verifikacije sposobno za nepristrano obavljanje provjera. Novčana naknada koju dobijaju ne smije zavisiti od broja izvedenih provjera niti od rezultata tih provjera.

ANEKS VI

DIO A

Zahtjevi za verifikaciju sistema iz člana 11(1)

1. Verifikacijom sistema dokazuje se usaglašenost tih sistema sa zahtjevima ove Uredbe koji se odnose na efikasnost i sigurnost, u uslovima procjenjivanja koji odražavaju operativni okvir tih sistema. Provjerom *Mod S* interogatora, posebno se dokazuje:

- ispravan rad sa SI kodom, uključujući rad sa II/SI kodom,

- da se kombinacijom sistema i/ili postupaka za nadzor IC konflikata i modusa vraćanja u prethodni režim rada primjereno ublažavaju opasnosti IC konflikata,

- da modus vraćanja u prethodni režim rada nije u suprotnosti s planom dodjele IC.

2. Verifikacija sistema iz člana 1(2) izvodi se u skladu sa odgovarajućim i priznatim postupcima ispitivanja.
3. Alati za verifikaciju sistema iz člana 1(2) moraju imati odgovarajuću funkcionalnost.
4. Verifikacijom sistema iz člana 1(2) ove Uredbe dobijaju se elementi tehničke datoteke koja se zahtijeva tačkom 3 Priloga IV Uredbe (EZ) br. 552/2004, uključujući sledeće elemente:
 - opis implementacije,
 - izvještaj o inspekcijama i ispitivanjima, koji su izvedeni prije puštanja sistema u rad.
5. Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi upravlja postupcima provjere, i posebno:
 - određuje odgovarajuće operativne i tehničke uslove procjenjivanja, koji odražavaju operativne uslove;
 - provjerava opisuje li plan ispitivanja integraciju sistema iz člana 2(1) u operativne i tehničke uslove procjenjivanja;
 - provjerava obuhvata li plan ispitivanja u potpunosti primjenljive zahtjeve ove Uredbe koji se odnose na efikasnost i sigurnost;
 - osigurava dosljednost i kvalitet tehničke dokumentacije i plana ispitivanja;
 - planira organizaciju ispitivanja, osoblje, ugradnju i konfiguraciju platforme za ispitivanje;
 - obavlja inspekcije i ispitivanja kako je navedeno u planu ispitivanja;
 - piše izvještaj u kojem prikazuje rezultate inspekcija i ispitivanja.
6. Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi osigurava da sistemi iz člana 2(1) upotrijebljeni u operativnim uslovima procjenjivanja ispunjavaju zahtjeve ove Uredbe koji se odnose na efikasnost i sigurnost.
7. Nakon uspješno obavljene provjere usaglašenosti, pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi sastavljaju EC deklaraciju o verifikaciji sistema i dostavljaju je nacionalnom nadzornom organu zajedno s tehničkim dosijeom, kako se zahtijeva članom 6 Uredbe (EZ) br. 552/2004.

DIO B

Zahtjevi za verifikaciju sistema iz člana 11(2)

1. Provjerom sistema dokazuje se usaglašenost tih sistema sa zahtjevima ove Uredbe koji se odnose na interoperabilnost, efikasnost, nepredviđene slučajeve i sigurnost, u uslovima procjenjivanja koji odražavaju operativni okvir ovih sistema. Provjerom *Mod S* interogatora, posebno se dokazuje:
 - ispravan rad sa SI kodom, uključujući rad sa II/SI kodom,
 - da se kombinacijom sistema za nadzor IC konflikata i modusa vraćanja u prethodni režim rada primjereno ublažavaju opasnosti IC konflikata,
 - da modus vraćanja u prethodni režim rada nije u suprotnosti s planom dodjele IC.
2. Verifikacija sistema iz člana 2(1) provodi se u skladu s odgovarajućim i priznatim postupcima ispitivanja.
3. Oprema za testiranje za provjeru sistema iz člana 2(1) mora imati odgovarajuću funkcionalnost.
4. Verifikacijom sistema iz člana 2(1), dobijaju se elementi tehničkog dosijea koji se zahtijeva tačkom 3 Priloga IV Uredbe (EZ) br. 552/2004, uključujući sledeće elemente:
 - opis implementacije;
 - izvještaj o inspekcijama i ispitivanjima, koji su izvedeni prije puštanja sistema u rad.

5. Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi određuje odgovarajuće operativne i tehničke uslove procjenjivanja koji odražavaju operativne uslove, a postupke provjere obavlja nominovano tijelo.

6. Nominovano tijelo upravlja postupcima provjere i posebno:

- određuje primjerene operativne i tehničke uslove procjenjivanja koji odražavaju operativne uslove,
- provjerava opisuju li plan ispitivanja integraciju sistema iz člana 2(1) u operativne i tehničke uslove procjenjivanja;
- provjerava obuhvata li plan ispitivanja u potpunosti primjenljive zahtjeve ove Uredbe koji se odnose na interoperabilnost, efikasnost, nepredviđene slučajeve i sigurnost;
- osigurava dosljednost i kvalitet tehničke dokumentacije i plana ispitivanja,
- planira organizaciju ispitivanja, osoblje, ugradnju i konfiguraciju platforme za ispitivanje,
- obavlja inspekcije i ispitivanja, kako je navedeno u planu ispitivanja,
- piše izvještaj u kojem prikazuje rezultate inspekcija i ispitivanja.

7. Nominovano tijelo osigurava da sprovođenje razmjene informacija koje podržava postupak dodjele i upotrebe IC za *Mod S* i koje je uključeno u sisteme koji rade u simuliranim operativnim uslovima, ispunjava zahtjeve ove Uredbe koji se odnose na interoperabilnost, efikasnost, nepredviđene slučajeve i sigurnosti.

8. Nakon uspješno obavljenih poslova provjere, nominovano tijelo sastavlja certifikat usaglašenosti u odnosu na poslove koje je obavilo.

9. Tada pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi sastavlja EC deklaraciju o verifikaciji sistema i dostavlja je nacionalnom nadzornom organu zajedno s tehničkim dosijeom, u skladu sa članom 6 Uredbe (EZ) br. 552/2004.